

діло; коли прочує яку бідність, наділить, по своїй силі і совіт (пораду) добрий дасть. За його правду не оставив же його і Бог милосердний; щоб то і не задумав, усе йому Господь і послав. Наградив його жінкою доброю, роботящою, хазяйкою, слухняною; і що було Наум її забажа, що її задума, Настя (так її звали) почі не досить, усюди старається, бється, достас і вже зробить і достане, чого мужикови (чоловікови) хотілось. Поважав же і він її, скільки міг, і любив її, як свою душу. Не було меж ними не тільки бійки, та й ніякої лайки. Що день хвалили Бога за його милости.

Ув однім тільки була в них журба: Не дав їм Бог діточок. Так щож? Настя як задума про се, то зараз у сльози та в голос; а Наум перехрестить ся, прочита Отче-наш, то йому і стане на серці веселінн, і пішов за своїм ділом чи в поле, чи на тік, чи у загороду, або до батраків (до слуг), бо був собі заможненький: було й воликів пар з п'ять, була й шкана, були й батраки; було чим і панщину відбувати і у дорогу ходити: булав і нивка одна і друга ще дідівська, а третю він сам уже купив, так було йому чим орудувати.

От-тим-то Настя дивлючись на худобу, тай журилась: що кому-то воно, каже, нісця нас достанеть ся? Не буде нам її слави, її памяти; хто нас поховає, хто нас помяне? Розтратють, що ми зібрали, а нам і спасибі не скажуть. А Наум її було і каже: Чоловікови треба трудити ся до смерти; дасть Бог діточок, діткам зостанеть ся, а не дасть, — його воля святая! Він зна для чого що робить ся. Ніщо не наше, усе Боже. Достанеть ся наше добрее доброму, він за нас і на часточку подасть і мисочку поставить і стариям роздасть. А коли буде насїдувати недобрый, йому гріх буде, а нас все такі Бог милосердний помяне, коли ми те заслужимо. Не жури ся, Насте, об худобі; вона наша, а